

GREENPEACE

Brussel, 1 april 2020

Een veerkrachtige economie heeft nood aan een duurzaam herlanceringsbeleid

Nu de COVID-19-pandemie zich over heel Europa blijft verspreiden, maken burgers zich terecht zorgen over hun gezondheid en die van hun dierbaren, maar ook over de gevolgen voor hun jobs of inkomen. In deze crisistijd is het van essentieel belang dat overheden een krachtig en duidelijk antwoord bieden op die onzekerheid, in het bijzonder voor de meest kwetsbaren. Die reactie moet zich in eerste instantie richten op de directe gezondheids- en socio-economische noden.

Naast deze dringende steun om de gezondheids crisis aan te pakken en maatregelen om faillissementen van ondernemingen te vermijden, zal ook een relancebeleid nodig zijn om de economie uit het slop te trekken.

We roepen alle beleidsmakers op om een vooruitziende blik te hanteren, door een gezond economisch herstel in lijn met de Europese Green Deal na te streven. Dat kan door voldoende te investeren en overheidssteun te oriënteren naar een veerkrachtige, rechtvaardige en duurzame economie in lijn met koolstofneutraliteit, circulariteit en het behoud van biodiversiteit. We vragen daarbij om een afvaardiging van de natuur- en milieubeweging te betrekken bij de vormgeving van het relancebeleid.

In het bijzonder voor industriële bedrijven is het absoluut noodzakelijk dat overheidssteun via een pact afhankelijk wordt gesteld van aligering met de Green Deal en het klimaatakkoord van Parijs. Overheidssteun aan fossiele sectoren zoals olie en gasproducenten en aan de lucht- en scheepvaartsector moet aan strikte criteria onderworpen zijn, met name nuluitstoot voor 2050. Meer bepaald is er nood aan innovatie op vlak van duurzame en koolstofneutrale brandstoffen, en aan een akkoord over een kerosinetaks.

Vandaag zijn er meer groene investeringsmogelijkheden dan tijdens de financiële crisis van 2008. De uitbouw van infrastructuur voor hernieuwbare energie, energetische renovaties en schoon transport, laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen, natuurherstel of innovaties in de industrie vormen goede investeringsopties.

Dergelijk toekomstgericht ondersteuningsbeleid leidt tot duurzame en lokaal verankerde jobcreatie, en versterkt onze economie op de lange termijn tegen nieuwe schokken. Het zal ons ook beter in staat stellen om de huidige klimaat- en biodiversiteitscrisis aan te pakken.

Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen vzw

Tweakerkenstraat 47, B-1000 Brussel
+32 2 282 17 20 • info@bbvlv.be • bondbeterleefmilieu.be
BTW BE 0416 114 756 • BANK BE34 8939 4407 4490 • BIC VDSPBE91

Concreet geloven we dat de volgende punten noodzakelijk zijn bij het opmaken van economische herstelplannen:

1. Garandeer coherentie met de Europese Green Deal en het klimaatakkoord van Parijs

Publieke investeringen moeten voordelen opleveren op lange termijn en ons weerbaar maken tegen economische schokken. Daarom moeten ze volledig in overeenstemming zijn met de doelstellingen en voorstellen van de Europese Green Deal en met de 1,5°C-doelstelling van het klimaatakkoord van Parijs. De Europese Commissie zal immers uitzonderlijke flexibiliteit toelaten op vlak van staatssteun, terwijl de ECB aankondigde ruim € 750 miljard publieke en private obligaties op te kopen.

2. Vraag de EU om klimaatinvesteringen buiten de begrotingsregels te houden

Uitgestelde belastingen en maatregelen ter vrijwaring van faillissementen zullen nodig zijn, waardoor begrotingen sterk in het rood zullen duiken en publieke schulden zullen groeien. We lopen daardoor het risico dat klimaatinvesteringen on hold worden gezet. Daarom moet België bij de EU aandringen dat overheidsinvesteringen voor het koolstofvrij maken van de economie ten minste tijdelijk buiten beschouwing worden gelaten bij de berekening van het nationale tekort.

3. Lanceer investeringsprogramma's in infrastructuur

Door grootschalige en duurzame initiatieven te lanceren op vlak van infrastructuur, op basis van zowel publieke als private investeringen, creëren we een hefboom voor directe werkgelegenheid, ook voor mensen en sectoren die zwaar worden getroffen door de economische gevolgen van corona. Deze initiatieven moeten rechtstreeks zorgen voor uitstootreductie en voordelen opleveren voor de gezondheid van mensen en ecosystemen. Tegelijk kunnen ze helpen om de sociale gevolgen van de gezondheids crisis op te vangen, bijvoorbeeld doordat openbaar vervoer beter toegankelijk wordt of doordat energierenovaties de verwarmingsfactuur verminderen.

4. Maak steun voor de industrie en de lucht- en scheepvaartsector afhankelijk van klimaatengagement

Een toekomstgerichte industriële sector, lucht- en scheepvaartsector zijn koolstofneutraal ruim voor 2050. Voor die sectoren is het midden van de eeuw één investeringscyclus verwijderd. Daarom is het cruciaal om ondersteuning aan deze sectoren afhankelijk te maken van klimaatengagement in lijn met de doelstellingen van het akkoord van Parijs, en van het opstellen van een klimaatplan om die doelstellingen te halen. Dit heeft in het verleden al gewerkt. Na de financiële crisis van 2008 heeft president Obama in de VS de bailout van GM en Chrysler gekoppeld aan brandstofnormen.

5. Zet Belfius en de publieke investeringsfondsen PMV, SRIW en FPIM in als investeringsvehikel voor economische relance en de transitie

Publieke banken kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de relance. Dit bewijst het Duitse voorbeeld van KfW: de overheid gebruikt deze publieke bank om € 100 miljard aan bijkomende middelen vrij te maken, maar ze speelt ook een sleutelrol in de financiering van de Duitse energietransitie. We sluiten ons aan bij het pleidooi van Jos Delbeke om Belfius een actieve rol toe te bedelen in de relance en de klimaattransitie en de middelen van de publieke

investeringsfondsen (PMV, SRIW, FPIM) te verhogen, maar ook hun strategische focus scherp te stellen op de transitie in lijn met de Europese Green Deal. Het is daarbij belangrijk voldoende middelen toe te kennen aan de kmo's, coöperaties en sociale economie die bij uitstek de welvaart en tewerkstelling in België verankeren en het algemeen belang nastreven.

6. Investeer in een landbouw die boeren, gezondheid en natuur ondersteunt

Via de strategische plannen in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid ligt er een kans voor economische stimuli waarmee de sector sterker kan inzetten op gezonde en lokale voeding en tegelijk de natuur kan beschermen en stimuleren. De natuur biedt ons tal van noodzakelijke ecosysteemdiensten, maar ook ruimte voor ontspanning en mentale herbronning. Een natuurvriendelijke, circulaire en grondgebonden landbouw, gesteund op korte ketens, blijkt nu belangrijker dan ooit. De coronacrisis blijkt de mondiale, vaak weinig duurzame, aanvoerketens in de landbouw onder druk te zetten.

7. Neem maatregelen tegen biodiversiteitsverlies op mondiaal vlak

Klimaatverandering en biodiversiteitsverlies verergeren volgens de Wereldgezondheidsorganisatie de verspreiding van besmettelijke ziekten. De EU moet daarom een leidersrol opnemen op internationale fora. Treed strenger op tegen de handel in illegale wilde dieren en planten via een gecoördineerde aanpak tussen politie, douane, gerecht en administratie. Steun de regelgeving tegen geïmporteerde ontbossing die in opmaak is, de opschaling van multistakeholderinitiatieven en de financiering van bosbescherming en bosherstel in het Zuiden.

8. Faseer steun aan fossiele brandstoffen uit en verhoog accijnzen

Fossiele brandstoffen zijn goedkoper dan ooit door een strijd om marktaandeel tussen de grootste producenten, door de lockdowns en de economische terugval. Faseer versneld de subsidiëring van fossiele brandstoffen uit en verhoog de accijnzen op deze brandstoffen. In deze tijden van onzekerheid staan onze organisaties klaar om samen te werken met beleidsmakers om eerst en vooral de gezondheids crisis aan te pakken en een directe economische crisis te vermijden. Maar ook om ervoor te zorgen dat we, ondanks deze uitdagingen, een rechtvaardige transitie naar een werkelijk duurzame economie inzetten.

We zijn benieuwd naar uw reactie en hopen dat u er samen met ons voor zorgt dat de huidige crisis geen kiem bevat van de volgende calamiteit.

Danny Jacobs, Algemeen Directeur Bond Beter Leefmilieu

Namens

Antoine Lebrun, CEO WWF België

Walter Rycquart, Algemeen Directeur Natuurpunt

Sylvie Meekers, Directrice Générale Inter-Environnement Wallonie

Philippe Funcken, Directeur Général Natagora

Raf Pauly, Coördinator BRAL

Valerie Del Re, Directeur Greenpeace Belgium

Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen vzw

Tweerkenstraat 47, B-1000 Brussel
+32 2 282 17 20 • info@bblv.be • bondbeterleefmilieu.be
BTW BE 0416 114 756 • BANK BE34 8939 4407 4490 • BIC VDSPBE91